

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวโน้มในการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาของประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ.2526 ถึง พ.ศ.2536 เกี่ยวกับด้านความต้องการแรงงาน ทิศทางการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาของรัฐบาล สถานภาพของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สถานภาพและแผนดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สถานภาพของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาและคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา โดยใช้เทคนิคเคสพายในการคาดคะเนแนวโน้มในอนาคต การวิจัยเรื่องนี้ได้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 23 คน ได้จากวิธีการแนะนำอ้างอิงจากผู้เชี่ยวชาญแบบลูกโซ่ (Snowball Sample) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งใช้ตามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 รอบ รอบที่หนึ่งเป็นแบบถามปลายเปิดให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาในช่วงปี พ.ศ.2526 ถึง พ.ศ.2536 จากคำตอบของแบบถามรอบที่หนึ่งผู้วิจัยนำมาเรียบเรียงและคัดทอนความซ้ำซ้อนของข้อความรวมทั้งศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสารอื่นๆประกอบเป็นแบบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ซึ่งเป็นมาตราปรประเมินค่า 6 สเกล จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งลงน้ำหนักคะแนนความเป็นไปได้ของแบบถามรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานพิสัยระหว่างควอไทล์และฐานนิยมเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่สอดคล้องเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวโน้มการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาของประเทศไทย

ช่วงปี พ.ศ.2526 ถึง พ.ศ.2536 ของแต่ละข้อและนำมาเสนอในแบบถาวร
รอบที่ 3 เพื่อให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาพบว่าให้คงคำตอบเดิมหรือ
เปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ ในแบบถาวรรอบสุดท้ายนี้ได้ข้อสรุปที่สอดคล้องกันของ
กลุ่มผู้เชี่ยวชาญว่าเป็นแนวโน้มการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาของ
ประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ.2526 ถึง พ.ศ.2536 ดังนี้

1. ความต้องการแรงงาน

1.1 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์คาดว่าจะทำ
ให้วิชาการทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาททั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การ
ควบคุมคุณภาพและปริมาณการผลิตจะอาศัยคอมพิวเตอร์เข้าช่วย

1.2 อาชีพทางด้านอุตสาหกรรมจะแยกเป็นสาขาวิชาชีพเฉพาะมากขึ้น
โดยเน้นลักษณะงานด้านการผลิตและการบริการ เพราะการอุตสาหกรรมจะได้รับการ
สนับสนุนเพิ่มมากขึ้น เช่น ผลผลิตทางเกษตรกรรมจะผลิตโดยใช้ขบวนการผลิตทาง
อุตสาหกรรมเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปและ/หรือกึ่งสำเร็จรูป เพื่อเป้าหมายในการส่ง
ออก รวมทั้งอุตสาหกรรมเหล็กกล้าที่จะอาศัยวัตถุดิบบางส่วนจากภายนอกประเทศ
มาแปรรูปด้วยพลังงานที่ค้นพบภายในประเทศ เช่น ก๊าซและน้ำมัน เพื่อให้เกิดเป็น
ผลิตภัณฑ์ที่มีค่าและเอื้ออำนวยในการสร้างเครื่องมือกลไว้ใช้ในประเทศและส่งออก

1.3 อาชีพทางการจัดการจะแยกเป็นสาขาวิชาชีพเฉพาะมากขึ้นเพื่อ
สนองความต้องการในเชิงบริหารและมีความต้องการสาขาวิชาชีพด้านการจัดการ
ทุกสาขา การออกแบบอุตสาหกรรมและการขนส่ง แต่จะยังคงผลิตแรงงานใน
ปริมาณเท่าเดิมโดยเพิ่มกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี
สมัยใหม่

1.4 งานด้านการตลาดและการขายรวมทั้งงานก่อสร้างในประเทศ
จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

1.5 ตลาดแรงงานของไทยในต่างประเทศ จะต้องการแรงงานระดับ
ช่างฝีมือมากกว่าแรงงานไม่มีฝีมือ รวมทั้งจะเริ่มสร้างแรงงานของตนเองทดแทน
แรงงานจากประเทศอื่นและมีแนวโน้มที่จะหันไปจ้างแรงงานจากประเทศอื่น ๆ
มากกว่าประเทศไทย

1.6 จากทรัพยากรธรรมชาติและพื้นฐานทางเกษตรกรรมจะเป็นตัวกำหนดให้มีการประกอบอาชีพในลักษณะรวมทุนเป็นกิจการขนาดกลางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยวิชาชีพพร้อม ๆ ไปด้วยการจัดการ ดังนั้น จึงต้องการแรงงานที่มีทั้งฝีมือ เทคโนโลยีเฉพาะและความสามารถในทางบริหารไปพร้อม ๆ กับในตัวคนเดียว

1.7 รัฐจะศึกษาความต้องการแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อกำหนดการผลิตแรงงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

1.8 มีความเป็นไปได้พอควรที่การปรับระบบเศรษฐกิจของโลกตามแนวความคิดของประเทศกลุ่มโลกที่ 3 (ประเทศกำลังพัฒนา) จะมีบทบาทสำคัญ รวมทั้งจะมีการรวมกลุ่มระหว่างประเทศที่มีฐานทางเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน ซึ่งประเทศในกลุ่มเหล่านี้ จะแลกเปลี่ยนตลาดแรงงานซึ่งกันและกันหรือจะแลกเปลี่ยนแรงงานในระดับกลุ่มต่อกลุ่ม เช่น กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรปจะแลกเปลี่ยนแรงงานกับกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น

2. ทิศทางการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาของรัฐบาล

2.1 รัฐจะจัดอาชีวศึกษาให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับเหตุการณ์และสภาพการประกอบอาชีพของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

2.2 รัฐจะมุ่งเพิ่มคุณภาพของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นมากกว่ามุ่งเพิ่มปริมาณ โดยรัฐจะเร่งผลิตครูอาชีวศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และจะจัดให้มีคณะกรรมการกลางวัดผลและประเมินผลความรู้ความสามารถของนักเรียนอาชีวศึกษาและช่างฝีมือทั่วไป เพื่อออกเป็นวุฒิบัตรที่ใช้ในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกประเทศ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้มีโอกาสเข้าฝึกงานในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและสถานประกอบการของเอกชนที่ได้มาตรฐาน

2.3 สภาพเศรษฐกิจและเทคโนโลยีจะทำให้คนต้องทำงานตรงกับสาขาวิชาชีพที่เรียนมา ดังนั้นรัฐจะให้การประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้รู้ถึงสาขาวิชาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ พร้อมทั้งรัฐจะปรับ

ค่านิยมเกี่ยวกับการเรียนต่อระดับปริญญาตรี โดยการรับผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรเข้าทำงานในงานบางอย่างที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยบัณฑิตระดับปริญญาตรี

3. สถานภาพของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

3.1 จำนวนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าโรงเรียนเอกชนสายสามัญจะเปลี่ยนกิจการเป็นโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามากขึ้น และจะยังคงมีโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจำนวนหนึ่งที่ไม่พร้อมในการให้การศึกษาแก่นักเรียนแต่เปิดเพียงเพื่อให้กิจการโรงเรียนคงสภาพอยู่ได้เท่านั้น

3.2 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะลงทุนมากขึ้นในด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน การสอนและครูผู้เชี่ยวชาญ โดยจะทำหน้าที่เป็นแหล่งวิชาการให้ชุมชนด้วย

4. สถานภาพและแผนดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)

4.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อลงโทษโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ขาดคุณภาพ

4.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะมีมาตรการให้ผู้รับใบอนุญาตของโรงเรียนที่จัดตั้งใหม่มาประชุมด้วยตนเองครบทุกคน รวมทั้งจะให้การอบรมครู หัวหน้าฝ่ายวิชาการและมีเอกสารคู่มือมากเพียงพอ เพื่อให้ครูเหล่านั้นกลับไปให้การอบรมแก่ครูในโรงเรียนและเผยแพร่เอกสารวิชาการให้ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ตลอดจนจะให้ผู้ตรวจนิเทศมีเวลาประชุมช่วงเวลานึงกับครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

5. สถานภาพของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

5.1 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะมีใบประกอบอาชีพครูและจะรวมตัวกันในรูปของสหภาพแรงงานครู

5.2 จะมีการกำหนดภาระการสอน (Teaching Load) ให้ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เช่น ชั่วโมงสอนของครูจะลดลงและขึ้นสูงไม่เกิน สัปดาห์ละ 20 คาบ และถ้าสอนเกินจะมีค่าตอบแทนอย่างเพียงพอ รวมทั้งมีการกำหนดมาตรฐาน สักส่วน ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาต่อนักเรียน และ สักส่วนหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาต่อนักเรียน เป็นต้น ตลอดจนจะมีการสนับสนุนให้ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเข้ารับการอบรมในช่วงปีภาคต้นซึ่งจะทำให้มีเวลาสอนภาคฤดูร้อน เป็นการเพิ่มรายได้พิเศษได้อีกทางหนึ่ง

5.3 สวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะมากกว่าหรือเท่ากับสวัสดิการของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล

6. การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

6.1 การเสริมสร้างอาชีพอิสระและให้ผู้จบอาชีวศึกษาเป็นผู้นำทาง คำนวณวิชาชีพนั้น คาดว่าจะอาศัยการปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ เพื่อให้มีความมั่นใจที่จะประกอบอาชีพอิสระและเพื่อเป็นแนวทางในการค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ นอกเหนือไปจากการเรียนภาคทฤษฎีและระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ดังนั้น หลักสูตรอาชีวศึกษาจะเน้นทักษะภาคปฏิบัติให้มากขึ้น โดยเพิ่มชั่วโมงเรียนใน อัตราทฤษฎีต่อปฏิบัติ เท่ากับร้อยละ 20 ต่อ ร้อยละ 80 (โดยประมาณ) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

6.2 หลักสูตรอาชีวศึกษาจะมีการจำแนกประเภทสาขาวิชาชีพเฉพาะให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ศึกษาส่วนลึกของวิชาชีพนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความชำนาญและประสบการณ์มากขึ้น เช่น หลักสูตรช่างเดินสายไฟฟ้า และหลักสูตรช่างยนต์ดีเซล เป็นต้น รวมทั้งจะมีเป้าหมายให้นักเรียนสามารถกลับมาที่ศูนย์การเรียน (Learning Center) เพื่อปรับความรู้ความสามารถให้เข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนจะกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานแต่ละประเภทอาชีพในท้องถิ่น รวมทั้งบรรจุวิชาที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์เพิ่มขึ้นด้วย

6.3 ในการเรียนการสอนจะมีการนำชุดการเรียนรู้ (Learning Package) มาใช้มากขึ้นและจะจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมหรือชุมชนที่อยู่รอบโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีความพร้อมในการประกอบอาชีพ

7. คุณภาพของนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

7.1 คุณสมบัติสำคัญสองประการของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการได้แก่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน และการมีความคิดสร้างสรรค์

7.2 ผู้จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะยังคงว่างงานเป็นอัตราสูงและมุ่งเรียนต่อในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมากขึ้น รวมทั้งมีแนวโน้มที่ผู้จบการศึกษาจะเข้าร่วมในสหภาพแรงงานต่าง ๆ มากขึ้น

7.3 คาดว่าจะมีการส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาร่วมกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ และมีความประพฤติกดีโดยแทรกคุณธรรมทางศาสนาในการอบรม โดยจะนำผลการประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียนมาใช้ในการประเมินผลการเรียนด้วย รวมทั้งจะมีการรณรงค์ต่อต้านปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามข้อค้นพบโดยจำแนกตามขอบเขตของเนื้อเรื่อง ดังนี้

1. ความต้องการแรงงาน

1.1 จากข้อค้นพบที่ว่า การเติบโตอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ คาดว่าจะทำให้วิชาการทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาททั้งทางตรงและทางอ้อมนั้น เทคโนโลยีคาดว่าจะมีบทบาทมากในช่วงปี พ.ศ.2525

ถึง 2535 ไคแกไมโครโพส เซสเซอร์และวีซีประเมินข้อมูล (บุญศักดิ์ ใจจงกิจ 2525 : 30) มีความสอดคล้องกับที่อาทร จันทวิมล ผู้อำนวยการวิทยาลัย ช่างกลปทุมวัน ไคกล่าววว่า ผู้จบสาขาไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์จะ ได้รับเงินเดือนสูงและกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน (สำเริง ประเสริฐสุข และมนตรี มีลำใย 2526 : 33)

1.2 นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มที่เป็นไปได้มากกว่าการอุตสาหกรรมจะ ได้รับการสนับสนุนมากขึ้นในลักษณะการแปรรูป เช่น ผลผลิตทางเกษตรกรรมจะใช้ ขบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมเป็นอาหารสำเร็จรูป ซึ่งสอดคล้องกับที่อนันต์ กุญแจ (2525 : 69-70) ไคกล่าวว่าประเทศไทยควรไคพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร (Agro-Industries) พร้อมกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดกลาง ภายในประเทศให้เจริญอย่างรวดเร็ว เพื่อส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมเหล็กกล้าซึ่งสามารถแปรรูปด้วยพลังงานที่ค้นพบ ภายในประเทศ เช่น ก๊าซและน้ำมัน เป็นผลผลิตที่มีค่าไวใช้ในประเทศและส่งออก

1.3 จากข้อค้นพบที่ว่าอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมจะแยกเป็นสาขา วิชาชีพเฉพาะมากขึ้นโดยเน้นลักษณะงานด้านการผลิตและการบริการ เช่นเดียวกับ อาชีพทางการจัดการก็จะแยกเป็นสาขาวิชาชีพเฉพาะมากขึ้น เพื่อสนองความ ต้องการในเชิงบริหาร ซึ่งบุญมา งานสำเริง ผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งให้เหตุผลว่า เป็นไปได้มากเพราะการจัดเข้าทำงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถและความ ถนัดจะช่วยให้งานมีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

1.4 จากการประมาณการเบื้องต้นของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ ว่าในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 นี้จะมีผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เฉพาะสาขาพาณิชยกรรม รวมทั้งสิ้น 390,100 คน แต่ ในร่างของแผนดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติได้ประมาณการความต้องการแรงงานของผู้จบการศึกษาทั้ง 2 หลักสูตร ไว้เพียง 121,590 หรือคิดเป็นร้อยละ 31.17 ของผู้สำเร็จเท่านั้น (เจ็จจันทร์ จงสถิตอยู่ และอุไรวรรณ แสงหิรัญ 2525 : 41-49) ซึ่งจะทำให้มีผู้จบการศึกษา

สาขาพาณิชย์กรรมว่างงานจำนวนมาก จึงคาดว่าในช่วงปี พ.ศ. 2526 ถึง 2536 ที่การผลิตแรงงานในสาขาการจัดการจะมีปริมาณเท่าเดิมแต่เพิ่มกระบวนการเรียนการสอนให้เข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาว่างงาน

1.5 จากข้อค้นพบที่ต่างประเทศที่เป็นตลาดแรงงานของไทย จะต้องการแรงงานฝีมือมากกว่าแรงงานไม่มีฝีมือและจะเริ่มสร้างแรงงานของตนเองทดแทนแรงงานจากประเทศอื่นและมีแนวโน้มที่จะไปจ้างแรงงานจากประเทศอื่น ๆ มากกว่าประเทศไทยนี้มีทั้งส่วนสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งพบว่า โดยส่วนรวมระยะ พ.ศ. 2525 ถึง 2530 ความต้องการแรงงานจากต่างประเทศสำหรับแรงงานไทย ยังคงขยายตัวอยู่เช่นเดิมโดยเฉพาะแถบตะวันออกกลางและสาขาการก่อสร้างจะยังคงเป็นหลักอยู่รวมทั้งสิงคโปร์แม้ว่าสิงคโปร์จะประกาศเป็นนโยบายว่าภายใน พ.ศ. 2525 ถึง 2535 จะเลิกพึ่งคนงานจากต่างประเทศทั้งหมดทั้งจากไทยด้วย แต่ยังมีทางขยายตลาดไปยังบรูไนและประเทศในแอฟริกาเหนือ เช่น อัจจีเรีย เป็นต้น ส่วนในระยะ พ.ศ. 2525 ถึง 2535 หรือกว่านั้นอาจจะเป็นที่วิตกว่างานโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ในตะวันออกกลางจะหมดไปและตลาดแรงงานต่างประเทศก็จะปิดตัวเองนั้น ประเด็นนี้คาดว่าไม่เป็นปัญหาสำคัญ เพราะโครงการต่าง ๆ จะยังคงมีการดำเนินการอยู่ แต่อาจจะเปลี่ยนจากแรงงานประเภทช่างฝีมือในงานก่อสร้าง มาเป็นพนักงานในสาขาอื่น ๆ เพื่อดำเนินการในสถานประกอบการ และโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่สร้างเสร็จไปแล้ว และประเด็นที่นำไปเป็นปัญหาได้แก่ การแข่งขันระหว่างประเทศที่ส่งแรงงานออก ได้แก่ ปากีสถาน อินเดีย บังกลาเทศ ฟิลิปปินส์ เกาหลี และสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจะมีผลทำให้อัตราค่าจ้างต่ำลง (สชชช. ปีระกัณฑ์ 2525 : 20)

1.6 จากข้อค้นพบที่มาจากทรัพยากรธรรมชาติและพื้นฐานทางเกษตรกรรมจะเป็นตัวกำหนดให้มีการประกอบอาชีพในลักษณะรวมทุนเป็นกิจการขนาดกลางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยวิชาชีพพร้อม ๆ ไปด้วยกับการจัดการ ดังนั้นจึงต้องการแรงงานที่มีทั้งฝีมือ เทคโนโลยีเฉพาะและความสามารถในทางบริหารไปพร้อม ๆ กับในตัวคนเดียว ซึ่งสอดคล้องกับที่สุรินทร์ เศรษฐมานิต

(2526 : 77-78) ได้กล่าวว่าการจัดอาชีวศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพอิสระของตนเอง โดยเป็นเจ้าของ คำนึงกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อมของตนเอง เช่น ร้านซ่อมวิทยุโทรทัศน์ อู่ซ่อมรถหรือทำฟาร์มของตนเองทำให้ตลาดของแรงงานขยายตัวเองตามธรรมชาติ โดยต้องผนวกเอาการบริหารธุรกิจ การค้าและการจัดการเข้าไป ในการจัดอาชีวศึกษาคด้วย

1.7 จากแนวโน้มว่าจะมีการรวมกลุ่มระหว่างประเทศที่มีฐานทาง เศรษฐกิจใกล้เคียงกัน ซึ่งประเทศในกลุ่มเหล่านี้จะแลกเปลี่ยนตลาดแรงงานซึ่ง กันและกันหรือจะแลกเปลี่ยนแรงงานในระดับกลุ่มต่อกลุ่ม รวมทั้งมีแนวโน้มว่า กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีบทบาทสำคัญในการปรับระบบ เศรษฐกิจโลก ซึ่ง สุรินทร์ เศรษฐมานิต (2526 : 80) ได้เสนอแนะไว้ว่า ในการพิจารณาความ ต้องการของตลาดแรงงานต่างประเทศนั้น รัฐควรรักษานโยบาย "การเมืองระหว่าง ประเทศนำการศึกษา" เข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญด้วย

1.8 อาทร จันทิมล ผู้อำนวยกรวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน กล่าววว่าสาเหตุสำคัญของปัญหาผู้จบอาชีวศึกษาวางงานเป็นจำนวนมาก คือ การขาดการวิจัยตลาด (Marketing Research) ซึ่งถ้าทำได้แล้วจะเป็น ประโยชน์ในการวางแผนผลิตกำลังคน (สำเร็จ ประเสริฐสุข และมนตรี มีลำไย, 2526 : 33) ดังนั้นจึงมีแนวโน้มว่ารัฐจะศึกษาความต้องการแรงงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อกำหนดการผลิตแรงงานให้สอดคล้องกับการ พัฒนาประเทศ

2. ทิศทางการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาของรัฐบาล

2.1 การเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็วทำให้เกิดปัญหาในด้านการมีผู้สำเร็จการศึกษาเกินความต้องการของตลาดและเกิดปัญหาในด้านคุณภาพ คือขาดความรู้ ประสบการณ์และความชำนาญ ประกอบกับมีทรัพยากรจำกัด ในการศึกษา (สุรินทร์ เศรษฐมานิต 2526 : 76) จึงเป็นไปได้ ที่จะจัด อาชีวศึกษาให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับเหตุการณ์และสภาพการประกอบอาชีพ

ของท้องถิ่น ซึ่งแนวโน้มดังกล่าวจะครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเอกชนสาย อาชีวศึกษาในช่วงปี พ.ศ.2526 ถึง 2536 ด้วย

2.2 มีแนวโน้มว่ารัฐจะมุ่งเพิ่มคุณภาพของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ให้ความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นมากกว่ามุ่งเพิ่มปริมาณ โดยรัฐจะเร่งผลิตครู อาชีวศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งในปี พ.ศ.2526 นี้ขาดครูผู้สอนสาขา ช่างอิเล็กทรอนิกส์ (สำเร็จ ประเสริฐสุข และมนตรี มีดำโย 2526 : 34) และรัฐจะจัดให้คณะกรรมการกลางวัดผลและประเมินผลความรู้ความสามารถ ของนักเรียนอาชีวศึกษาและช่างฝีมือทั่วไป เพื่อออกเป็นวุฒิบัตรที่ใช้ในการ ประกอบอาชีพทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับการเสนอให้แก้ปัญหา เกี่ยวกับทักษะของสังคมที่มีต่อผู้จบอาชีวศึกษาของสุรินทร์ เศรษฐมานิต (2526 : 79) ว่าควรมีการจัดตั้งสถาบันมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อกำหนดทดสอบและเลื่อนชั้น ช่างฝีมือและช่างเทคนิค หรือวางระเบียบ กฎเกณฑ์หรือตรากฎหมายขึ้นรองรับ การประกอบวิชาชีพช่างฝีมือหรือช่างเทคนิค เพื่อรักษามาตรฐานและควบคุมการ ประกอบวิชาชีพและสร้างการยอมรับบทบาทของช่างฝีมือและช่างเทคนิคในตลาด แรงงาน เช่นเดียวกับการประกอบวิชาชีพควบคุมของสาขาวิชาอื่น

2.3 ในการจัดอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและสอดคล้อง กับความต้องการที่มีทรัพยากรจำกัด ซึ่งต้องการความร่วมมือระหว่างสถาบัน การศึกษากับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม เพื่อให้เกิดการใช้ ทรัพยากรและถ่ายทอดเทคโนโลยีซึ่งกันและกันนั้น ทำให้เกิดแนวโน้มที่จะให้ นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีโอกาสเข้าฝึกงานในสถานประกอบการ ของเอกชนที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งสอดคล้อง กับที่สุรินทร์ เศรษฐมานิต (2526 : 77) เสนอว่า ควรดำเนินการโดยมีกฎเกณฑ์ หรือกฎหมายรองรับ เช่นกฎหมายว่าด้วยช่างฝึกหัด ซึ่งต้องการความร่วมมือจาก เจ้าของโรงงานหรือผู้ประกอบการโดยรัฐให้สิ่งจูงใจ ในรูปของการลดหย่อนภาษี หรือสิทธิพิเศษ เป็นต้น

2.4 จากมติของคณะรัฐมนตรีในวาระการประชุมเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.2526 ให้นำสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาปรับระบบ

ที่ราคาคุณวุฒิการเลื่อนชั้นและระดับ โดยไม่ให้ความสำคัญแก่คุณวุฒิระดับปริญญาจนเกินขอบเขต (ภาณุรัตน์ รัตยาภาส 2526 : 24) ซึ่งสอดคล้องกับ แนวโน้มที่รัฐจะปรับค่านิยมเกี่ยวกับการเรียนต่อระดับปริญญาตรี โดยการรับผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรเข้าทำงานในงานบางอย่างซึ่งไม่จำเป็นต้องอาศัยบัณฑิตระดับปริญญาตรี

2.5 ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2526 ได้มีมติให้จัดระบบตลาดแรงงานในรูปของบริการข่าวสารการประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาและผู้อยู่ต้องการแรงงาน โดยถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องทำในระดับสถาบันการศึกษา ระดับกระทรวงและระดับชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวโน้มที่รัฐจะประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้รู้ถึงสาขาวิชาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ

2.6 คำปัญหาการจัดการศึกษาในระดับหน่วยงานของราชการนั้น กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเป็นไปได้น้อยในแนวโน้มที่รัฐจะรวบรวมศึกษานีเทศก์จากหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ แยกมาเป็นหน่วยงานระดับกรม ซึ่งบุณยสัง วิทศลัดดา และชงชัย สุวัฒน์เมสินทร์ ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยกล่าวว่า จะจัดทำได้ยากเพราะเคยเป็นโครงการมาแล้วแต่ไม่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ประกอบกับความชำนาญในแต่ละระดับการศึกษาที่ผู้เชี่ยวชาญแตกต่างกัน

2.7 ส่วนแนวโน้มซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน เป็นที่น่าสังเกตุว่าผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นแตกต่างกันตามทัศนคติที่มีต่อการให้เอกชนเข้ามารับภาระจัดอาชีวศึกษา เช่น ข้อความว่ารัฐจะจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเฉพาะพิเศษในส่วนที่เอกชนไม่สามารถจะจัดได้โดยเน้นทางด้านการวิจัยและการค้นคว้าเพื่อการพัฒนาและรัฐจะให้การศึกษาส่วนใหญ่เป็นภาระของเอกชนซึ่งมีฐานมาจากกลุ่มวิชาชีพหรือนักลงทุนโดยมีรัฐเป็นผู้ช่วยเหลือนั้น วิรัช กฤษมาศ ให้เหตุผลว่าเป็นไปได้น้อยเพราะ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษายังไม่มีมาตรฐานที่รัฐจะพึงได้ทั้งหมดและเป็นหน้าที่ของรัฐจะต้องให้การศึกษาก่อนมีรายได้โดย เช่นเดียวกับวีรวัฒน์ วรรณศิริ ให้เหตุผลว่าเป็นไปได้น้อยเพราะ รัฐมีทัศนคติว่าเอกชนจัดการศึกษาเพื่อค้ำกำไรและไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ในขณะที่ นที พุคยาภรณ์

ให้เหตุผลว่าเป็นไปได้มากเพราะ รัฐบาลต้องลงทุนในการจัดอาชีวศึกษาสูงมาก และควบคุมไม่ได้ดีเท่าเอกชน เป็นต้น

2.8 ข้อความที่ว่า รัฐบาลจะกำหนดอัตราการรับนักเรียนอาชีวศึกษา ในหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐและเอกชนให้มีสัดส่วนที่แน่นอนซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกันนั้น อาจจะเป็นเพราะรัฐไม่สามารถคาดคะเนจำนวนนักเรียนในแต่ละปีการศึกษาได้อย่างเที่ยงตรง และไม่สามารถรับนักเรียนเข้าเรียนตามแผนการที่คาดคะเนเอาไว้ได้ เนื่องด้วยเหตุผลหลายประการ เช่นไม่สามารถกำหนดจำนวนผู้เรียนในสถานศึกษาของเอกชนนำไปปฏิบัติได้และในสถานศึกษาของรัฐเองก็ต้องรับผู้เรียนตามนโยบายทางการเมือง เป็นต้น (กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 34)

3. สถานภาพของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

3.1 จำนวนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในปีการศึกษา 2516 มีจำนวน 85 โรงเรียน และเพิ่มขึ้นเป็น 350 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2526 หรือเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 311.76 หรือประมาณ 3 เท่า จึงมีแนวโน้มว่า จำนวนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2526 ถึง 2536 จะเพิ่มจำนวนมากขึ้น ซึ่งเฉลิมชัย อติชัย (2512 อ้างจากฝ่ายแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2525 : 189) พบว่า สาเหตุที่นักเรียนเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนพาณิชย์การเอกชน ได้แก่ นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการประกอบอาชีพในเมืองหลวง เพราะเป็นตลาดงานและมีโอกาสศึกษาเพิ่มเติม

3.2 เนื่องจาก ขนิษฐา วิทยาอนุมาส (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยพบว่า จำนวนโรงเรียนเอกชนสายสามัญ ในปี พ.ศ. 2535 มีแนวโน้มจะลดจำนวนลง ประกอบกับ ในปี พ.ศ. 2519 ถึง 2523 มีจำนวนโรงเรียนเอกชนสายสามัญเปลี่ยนกิจการเป็นโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำนวน 9 โรงเรียน (ชนิตา รักษ์พลเมือง 2525 : 36) จึงคาดว่าจะทำให้เกิดแนวโน้มที่โรงเรียนเอกชนสายสามัญจะเปลี่ยนกิจการเป็นโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามากขึ้นด้วยในช่วงปี พ.ศ. 2526 ถึง 2536

3.3 เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจที่ค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ค่าค่าเนนการในด้านการศึกษาซื้อวัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์การศึกษา เช่น เครื่องจักรโรงงาน เป็นต้น มีราคาสูงขึ้น ซึ่งโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาต้องเสียภานำเข้าเช่นเกี่ยวกับการนำเข้าของธุรกิจการค้าอื่น ๆ (กองสถิติ และวิเคราะห์ภาวะการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 38) จึงคาดว่าเป็นไปได้ที่ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะลงทุนมากขึ้น ในด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนและครูผู้เชี่ยวชาญ

3.4 จากข้อค้นพบว่ามีแนวโน้มที่จะมีโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจำนวนหนึ่งที่ไม่พร้อมในการให้การศึกษาแก่นักเรียน แต่เปิดเพียงเพื่อให้กิจการโรงเรียนคงสภาพอยู่ได้เท่านั้นซึ่งรัฐเองกำลังตระหนักในปัญหานี้ จึงมีการควบคุมด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยไขมาตรการหลายประการ เช่น ตรวจเยี่ยม นิเทศ เป็นต้น และในด้านการอุดหนุนส่งเสริมและช่วยเหลืออื่นที่มีแนวโน้มที่จะให้เป็นพิเศษแก่โรงเรียนเอกชนการกุศล และโรงเรียนเอกชนที่จัดตั้งโดยไม่หวังผลกำไร ทั้งยังจัดการศึกษาได้คุณภาพและเป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (มนตรี มีลาโย 2525 : 16-18)

3.5 แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีกประการหนึ่งคือ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะเป็นแหล่งวิชาการให้ชุมชนซึ่งสอดคล้องกับที่ สุรินทร์ เศรษฐมานิต (2526 : 77-78) เสนอว่า การให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยราชการและเอกชนจะทำให้ได้ทั้งความรู้ประสบการณ์และรายได้ด้วย นอกจากนั้นยังช่วยให้จัดอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการทั้งที่มีทรัพยากรจำกัด

3.6 แนวโน้มที่เป็นไปได้ไม่น้อยได้แก่ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนแล้วจะได้รับการส่งเสริมจากภาคธุรกิจการเงินเหมือนธุรกิจประเภทอื่น ๆ ซึ่งขัดแย้งกับมติของรัฐบาลคณะที่ 44 ซึ่งมีพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีซึ่งได้แถลงนโยบายด้านการศึกษาเอกชนส่วนหนึ่งว่าจะพยายามสนับสนุนให้สถาบันทางการเงินเข้าช่วยเหลือสถานศึกษาเอกชนด้วย (กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526 : 12) ประกอบกับ ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

ให้ระบุว่าสามารถนำกองทุนสงเคราะห์ไปจัดหาผลประโยชน์ได้ โดยอาจจะให้
 ผู้รับใบอนุญาตกู้ยืมไปเพื่อพัฒนากิจการโรงเรียนได้ควย (มกคต ศรีไพรวรรณ
 2525 : 8) และพบว่ามีแนวโน้มที่จะจัดตั้งกองทุนการศึกษาเอกชนซึ่งจะมีส่วน
 ช่วยส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในทุกระดับและมีวัตถุประสงค์ในการช่วยยกฐานะ
 ด้านคุณภาพของครูให้ดียิ่งขึ้น ช่วยส่งเสริมด้านวิชาการและให้สถานศึกษาเอกชน
 กู้ยืมเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาโดยเสียดอกเบี้ยราคาต่ำและมีระยะเวลาผ่อนส่ง
 ยาวพอสมควร (อภาพร สุขาวษ์ 2524 : 24)

3.7 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน ได้แก่
 ข้อความว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะได้รับการลดหย่อนภาษีขาเข้าของวัสดุ
 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนซึ่งอุดม แสงหิรัญ ชรรมนบุญ อัครคุณิข และ
 พิทยา ไทบุญพิงศ์ ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยเรื่องนี้ให้เหตุผลว่าเป็นเรื่องที่เสนอ
 ขึ้นมา เป็นเวลานานแล้วแต่รัฐบาลยังไม่ได้พิจารณาอนุมัติ

4. สถานภาพและแผนดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน (สช.)

4.1 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 ซึ่งสาระสำคัญของ
 ของกฎหมายฉบับนี้ได้กล่าวถึงความทั่วไป คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ลักษณะ
 และการจัดตั้งโรงเรียน การบริหารและการควบคุมโรงเรียน จรรยา มารยาทวินัย
 และหน้าที่ การอุดหนุนส่งเสริมและช่วยเหลือโรงเรียน ครูใหญ่และครู การคุ้มครอง
 การทำงานและการสงเคราะห์ครูใหญ่และครู คณะกรรมการคุ้มครองการทำงาน
 รวมทั้งการเพิกถอนใบอนุญาตและมาตรการพิเศษ การอุทธรณ์ พนักงาน เจ้าหน้าที่
 บทกำหนดโทษ บทเฉพาะกาล (กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 10) ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มที่สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อลดโทษโรงเรียน
 เอกชนอาชีวศึกษาที่ขาดคุณภาพ รวมทั้งจะมีแผนดำเนินการต่าง ๆ เช่น จะให้
 การอบรมแก่ครู หัวหน้าฝ่ายวิชาการและมีเอกสารคู่มือมากเพียงพอ เพื่อให้ครู
 เหล่านี้กลับไปให้การอบรมแก่ครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาและเผยแพร่

เอกสารวิชาการให้ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน รวมทั้งจะมีมาตรการให้ผู้บริหาร
 ใบนุญาตของโรงเรียนที่จัดตั้งใหม่มาประชุมด้วยตนเองครบทุกคน ตลอดจนจะให้
 ผู้ตรวจพิเศษมีเวลาประชุมช่วงเวลาหนึ่งกับครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ซึ่ง
 ชิดา ทอวัฒนกุล (2525 : 209-211) ได้เสนอแนะว่าสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาเอกชนควรปฏิบัติการณ์พิเศษการศึกษาอย่างมีระบบ เน้นการให้ความ
 ช่วยเหลือทางวิชาการ โดยกระบวนการทางกรณพิเศษการศึกษาแทนการช่วยเหลือ
 ในรูปอื่น

4.2 ในด้านอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 เอกชนนั้น พบว่า เป็นไปได้น้อยที่จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละสาขาวิชาชีพ
 และทุกระดับชั้นของสาขาวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับที่โกศา โภษะผล (2523 อ้าง
 จากฝ่ายแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2525 : 184) ได้
 เสนอแนะว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรปรับปรุงวิธีการติดต่อ
 ประสานงานและการตรวจพิเศษ โดยหาวิธีติดต่อประสานงานที่จะเข้าถึงผู้บริหาร
 และครูให้ทั่วถึงกันด้วยการจัดสรรอัตรากำลังเจ้าหน้าที่กับจำนวนโรงเรียนที่
 รับผิดชอบ

4.3 ส่วนข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกันนั้น
 เป็นที่น่าสังเกตว่าเป็นเรื่องของนโยบายระดับสูง เช่น สำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาเอกชนจะปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
 ให้เหมาะสมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และจะพิจารณาเปลี่ยนแปลงค่าธรรมเนียม
 การเรียนให้เหมาะสมกับมาตรฐานการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งในพระราชบัญญัติโรงเรียน
 เอกชน พ.ศ. 2525 ได้มีบทบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจ
 ออกระเบียบ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนได้ด้วย (มงคล ศรีไพพรรณ
 2525 : 7)

4.4 ในกรณีที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณและอัตรากำลังคน
 ซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน เช่น ข้อความที่ว่าสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะมีตำแหน่งศึกษานิเทศก์เพิ่มอัตรากำลัง โดยไม่อาศัย
 จากหน่วยอื่น และจะมีผู้เชี่ยวชาญในทุกสาขาวิชาชีพอย่างเพียงพอ รวมทั้งจะเพิ่ม

บุคลากรประจำในท้องถิ่นและส่วนกลางที่มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ ตลอดจน
 ในแผนดำเนินการบางอย่าง เช่น จะจัดบุคลากรออกตรวจนิเทศเป็นคณะ โดย
 แบ่งเป็นคณะที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา และคณะ
 ที่ให้คำแนะนำแก่ครูฝ่ายวิชาการ เป็นต้น ซึ่งทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ได้มีการ
 กระจายอำนาจบริหารจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคให้มากขึ้นเพื่อให้งานดำเนิน
 ไปด้วยความรวดเร็ว กล่าวคือ อำนาจในการอนุญาตต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคเป็น
 ของผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับส่วนกลางให้เป็นอำนาจของเลขาธิการคณะกรรมการ
 การศึกษาเอกชน (มลงคส ศรีไพรวรรณ 2525 : 7) ในขณะที่ประชา เลขวัต
 ผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งให้เหตุผลว่าเป็นไปไ้มากที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 เอกชน จะมีอัตราร่างมากขึ้นเนื่องจากภาระหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลโรงเรียน
 เอกชนสายสามัญในส่วนภูมิภาคได้โอนไปให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
 คาดว่า จะยังคงอาศัยบุคลากรด้านวิชาการจากกรมอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคโนโลยี
 และอาชีวศึกษา

5. สถานภาพของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

5.1 พบว่าเป็นไปไ้มากที่ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะมีใบ
 ประกอบอาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับที่นายสัมพันธ์ ทองสมัคร และนายขุนทอง ภูนิเวศ
 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้สัมภาษณ์หนังสือมาตุภูมิ เมื่อวันที่ 12
 มิถุนายน พ.ศ. 2526 ว่าผู้สำเร็จวิชาครูสาขาต่าง ๆ แล้วจะต้องผ่านการอบรมอีก
 ชั้นหนึ่งเพื่อรับใบอนุญาตการประกอบอาชีพ เพื่อทำให้ครูมีคุณภาพดีขึ้นและสามารถ
 ป้องกันไม่ให้ผู้ที่เรียนจบสาขาอื่นมาแย่งอาชีพครู โดยจะเตรียมเสนอร่าง
 พระราชบัญญัติให้ทันสมัยในปี พ.ศ. 2527 (มติชน 2526 : 2) แต่ในเรื่องเดียวกัน
 ธรรมนูญ โสภารัตน์ (ข่าวพาณิชย์ 2526 : 6) ได้เสนอแนวความคิดซึ่งขัดแย้งกันว่า
 ใบอนุญาตประกอบอาชีพ คือสิ่งกีดขวาง (Barrier) ซึ่งถ้ากระทรวงศึกษาจะแก้
 ปัญหาครูว่างงานโดยการเพิ่มสิ่งกีดขวาง (Barrier) แล้ว ก็จะเป็นการเพิ่ม
 จำนวนครูว่างงานให้มากขึ้น

5.2 ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจะต้องมีจำนวนครู อาจารย์เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนนักศึกษาและห้องเรียนควย (กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 33) ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มที่จะมีการกำหนดมาตรฐาน สักส่วน ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคือนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา และสัดส่วนหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาคือนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เป็นต้น

5.3 เนื่องจากบุคลากรทางการศึกษาต้องอยู่ภายใต้กฎหมายทางการศึกษา ได้แก่พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และกฎหมายแรงงาน ฉะนั้นจึงได้รับความคุ้มครองอย่างน้อยตามกฎหมายแรงงาน เช่น ในเรื่องเวลาทำงาน เวลาพัก วันหยุด วันลา ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด สวัสดิการ และค่าชดเชย เป็นต้น (กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 33) ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะรวมตัวกันในรูปของสหภาพแรงงานครู และจะมีการจัดตั้งภาระการสอน (Teaching Load) และถ้าสอนเกินจะมีค่าตอบแทนอย่างเพียงพอ โดยชั่วโมงสอนของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะลดลงและขึ้นสูงไม่เกินสัปดาห์ละ 20 คาบ ประกอบกับจะมีการให้ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเข้ารับการอบรมในช่วงปิดภาคต้น ซึ่งจะช่วยให้สอนภาคฤดูร้อนได้เพิ่มเวลาเป็นรายได้พิเศษด้วย เพราะโดยทั่วไปแล้วครูจะมีรายได้ต่ำทำให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานไม่ดีเท่าที่ควร (กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 38) ประกอบกับ ชวน เตียวกุล (2521 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา พบว่า ครูที่ทำหน้าที่บริหารและสอน มีระดับขวัญสูงกว่าครูที่สอนแต่เพียงอย่างเดียว และครูที่สอนวิชาชีพและสามัญมีขวัญในการปฏิบัติงานไม่ต่างกัน รวมทั้งขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

5.4 ในการสมทบเงินเข้ากองทุนสงเคราะห์ระหว่างรัฐ : เจ้าของ
 เท่ากับ 6 : 3 : 3 ของเงินเดือนครูใหญ่และครูแต่ละคน ในปี พ.ศ.2525
 กองทุนนี้มีเงินอยู่ประมาณ 800 ล้านบาท และกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้คอกผล
 ซึ่งเกิดจากการฝากไว้กับธนาคารกรุงไทยและธนาคารออมสินในการให้การ
 สงเคราะห์แก่ครูใหญ่และครู รวมทั้งคสมรส บิคามารดา และบุตรธิดาควณเมื่อ
 เจ็บป่วย(และคลอดบุตร)เป็นคนไข้ของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลทั้งประเภท
 คนไข้ในและคนไข้ นอก นอกจากนี้ยังจ่ายให้แกครูใหญ่และครูเป็นเงินทุนเลี้ยงชีพ 2
 (เท่ากับจำนวนเงินที่ทั้ง 3 ฝ่าย จ่ายสมทบพร้อมทั้งคอกเบี้ยเฉพาะเงินส่วนที่เป็น
 ของครูใหญ่หรือครูผู้นั้นควย) ทั้งนี้ครูใหญ่และครูผู้นั้นจะต้องส่งเงินสมทบกองทุนมา
 แลวครบ 5 ปี หรือออกจากงานเพราะโรงเรียนล้มเลิกกิจการหรือเจ็บป่วยทุพพลภาพ
 และหากออกจากการเป็นครูใหญ่หรือครูก่อนครบเวลา 5 ปี ดังกล่าวก็จะได้เพียง
 เงินทุนเลี้ยงชีพ 1 (เท่ากับจำนวนเงินที่ครูใหญ่หรือครูผู้นั้นจ่ายสมทบพร้อมทั้งคอกเบี้ย
 ของเงินที่ครูใหญ่หรือครูผู้นั้นจ่ายสมทบ) ดังนั้นจึงสอดคล้องกับแนวโน้มที่ในช่วงปี
 พ.ศ. 2526 ถึง 2536 สวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะมากกว่า
 หรือเท่ากับสวัสดิการของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล แต่อย่างไรก็ตาม
 ในปี พ.ศ. 2526 สวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชนยังไม่เท่าเทียมกับครูใน
 สถานศึกษาของรัฐ ถึงแม้ว่าทางราชการจะได้พยายามจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์
 ครูใหญ่และครูชั้นำเนินการในด้านสวัสดิการ เป็นเวลาหลายปีแล้วก็ตาม (มงคล
 ศรีไพรวรรณ 2525 : 8 และกองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 19 และ 38)

5.5 ปัญหาสำคัญบางอย่างที่กำลังประสบในการบริหารวิชาการ
 เช่น ครูไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ขาดตำราเรียนและหนังสือ
 ประกอบการค้นคว้า ขาดคำแนะนำช่วยเหลืองานด้านวิชาการ โรงเรียนจัดชั่วโมง
 สอนให้ครมมากเกินไป (วิลาวัลย์ ต้นวัฒนะพงษ์ 2525 : 110) ซึ่งสอดคล้องกับ
 แนวโน้มว่าเป็นไปได้น้อย ที่ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ศึกษามาทางวิชาชีพ
 จะมีโอกาสเข้ารับการอบรมวิชาครูก่อน เช่น หลักการสอนและพจนาน มีความ
 ชัดแย้งในหลักการที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนว่ามีกาให้การอบรม

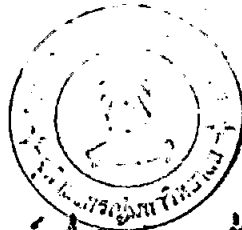
ทางวิชาการแก่ครู เช่นอบรมวิธีสอนตามหลักสูตรใหม่ เป็นต้น (กองสถิติและวิเคราะห์ภาวะการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 19) รวมทั้งมีโอกาสน้อยในการเขียนตำราอย่างกว้างขวางและมีอิสระมากขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักพิมพ์เอกชน ตลอดจนเป็นไปได้น้อยที่จะหมุนเวียนเข้าไปรับการอบรมในสถานประกอบการในช่วงเวลาหนึ่งซึ่งขัดแย้งกับที่อาหาร จันทวิมล ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน กล่าวว่า ในหลักการแล้วผู้ที่จะมา เป็นครูควรได้รับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรมบ้าง จึงจะมีคุณสมบัติเหมาะสม (สำเร็จ ประเสริฐสุข และมนตรี มีลำไย 2526 : 34)

5.6 ส่วนข้อความซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกันนั้น ได้แก่ ข้อความว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ผ่านการทดสอบทางวิชาการ ได้ขึ้นมาตรฐานจะได้รับวุฒิสามารถให้เป็นหน่วยกิตในการศึกษาต่อระดับสูงได้ และจะมีโอกาสได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เช่นเดียวกับข้าราชการแต่พบว่าได้มี การระบุไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ในด้านการส่งเสริม และช่วยเหลือครู ว่า มีการให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การให้การผ่อนผันการเข้า รับราชการทหาร และการให้สิทธิในการศึกษาต่อแก่ครูด้วย (กองสถิติและวิเคราะห์ ภาวะการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2526 : 19-21)

5.7 ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นไม่สอดคล้องกัน อีกประการหนึ่งคือ ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะได้รับงบประมาณเพื่อศึกษา ศึกษานานาชาติซึ่งในค่านี้อาหาร จันทวิมล ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน เสนอว่า ควรมีทุนแก่อาจารย์ไปศึกษาและดูงานที่ต่างประเทศเพื่อให้เรียนรู้ความรู้ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเพื่อจะได้มองหาส่วนดีของประเทศเหล่านั้นมาประยุกต์ ใช้ ตามความต้องการที่แท้จริงของประเทศไทย (สำเร็จ ประเสริฐสุข และมนตรี มีลำไย 2526 : 35)

6. การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

6.1 จากข้อค้นพบว่าเป็นไปได้ที่จะมีการเสริมสร้างอาชีพอิสระ และให้ชุมชนอาชีวศึกษาเป็นผู้นำทางด้านวิชาชีพนั้น คาดว่าจะอาศัยการปฏิบัติเพื่อ

ให้เกิดทักษะและประสบการณ์เพื่อเพิ่มความมั่นใจพอที่จะประกอบอาชีพอิสระและเพื่อเป็นแนวทางในการค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ นอกเหนือไปจากการเรียนรู้ภาคทฤษฎี และระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเป็นเกณฑ์ซึ่งขัดแย้งกับที่ศิริชัย ชินะตั้งกูร และเกษร สิทธิภูประเสริฐ (2525 : 27) กล่าวว่า การสร้างงานอิสระและมุ่งการเป็นผู้นำทางวิชาชีพนั้น รูปแบบและโครงสร้างของอาชีพศึกษาอาจจำเป็นต้องอาศัย ทฤษฎีเป็นหลักผู้จบอาชีพศึกษามีความรู้ภาคทฤษฎีมากจะสามารถประยุกต์ใช้ได้มากกว่า

6.2 สำหรับหลักสูตรอาชีพศึกษานั้นจะเน้นทักษะภาคปฏิบัติให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งสอดคล้องกับที่บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ (2525 : 33-34) เสนอแนวความคิดว่าในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ควรมีเวลาปฏิบัติไม่น้อยกว่า 600 ชั่วโมง และมีการทดสอบทักษะเป็นระยะ ๆ ตลอดเวลา (Phased Tests) และควรได้ศึกษาวิชาทฤษฎีต่าง ๆ ประมาณ 300 ถึง 540 ชั่วโมง แล้วแต่ลักษณะอาชีพได้แก่ ลักษณะกลุ่มอาชีพที่ใช้ความคิดลึกซึ้งหนักทางทฤษฎีกับทฤษฎีปฏิบัติ เช่น ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างระบบคอนโทรล และควบคุมอัตโนมัติและช่างไฟฟ้าคอนโทรลนั้น ควรมีอัตราส่วนเวลาเรียนทฤษฎีต่อปฏิบัติ เท่ากับ 1 ต่อ 1 และลักษณะกลุ่มอาชีพปนกลาง เช่น ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม-ช่างท่อโลหะแผ่น ช่างเครื่องกลงานไม้ และช่างเหล็กแบบ ควรมีอัตราส่วนเวลาเรียนทฤษฎีต่อปฏิบัติเท่ากับ 1 ต่อ 2 และลักษณะกลุ่มอาชีพที่ใช้แรงงานมากและทฤษฎีง่าย ๆ เช่น ช่างปูน ช่างตีเหล็กและช่างทาสี นั้นควรมีอัตราส่วนเวลาเรียนภาคทฤษฎีต่อปฏิบัติเท่ากับ 1 ต่อ 4 เป็นต้นซึ่งมีส่วนสอดคล้องกับแนวโน้มที่ว่าหลักสูตรอาชีพศึกษาจะมีการจำแนกประเภทสาขาวิชาชีพเฉพาะให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาส่วนลึกของวิชาชีพนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความชำนาญและประสบการณ์มากขึ้นด้วย

6.3 มีแนวโน้มเป็นไปได้ที่หลักสูตรอาชีพศึกษาจะมีเป้าหมายให้นักเรียนกลับไปที่ศูนย์การเรียน (Learning Center) เพื่อปรับความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดจนจะกำหนดเนื้อหาให้

สอดคล้องกับความต้องการแรงงานแต่ละประเภทอาชีพในท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับที่สุรินทร์ เศรษฐมานิต (2526 : 77-78) ได้เสนอให้มีสถาบันมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อให้ช่างฝีมือสามารถเพิ่มสถานภาพของตนตลอดจนการมีสมาคมของช่างฝีมือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ของสมาชิก นอกจากนี้ยังเสนอให้หลักสูตรของสถาบันระดับการศึกษาต่าง ๆ จนถึงชั้นอุดมศึกษาที่ใช้อยู่การสอนทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือสถาบันที่เปิดรับแบบกว้างและไม่ต้องการการมีเวลาเรียน จะเป็นช่องทางให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีโอกาสศึกษาต่อในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อเพิ่มวุฒิ ประสบการณ์และความรู้ของตนได้

6.4 จากข้อค้นพบว่ามีแนวโน้มจะเพิ่มสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์สัมพันธ์และจะมีการจัดการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับชุมชนที่อยู่รอบโรงเรียน ซึ่งในปีการศึกษา 2524 วิลาวัณย์ ตันวัฒนะพงษ์ (2525 : 110) พบว่าในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนั้นยังคงใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่นในระดับน้อย

6.5 จากข้อค้นพบว่ามีแนวโน้มที่จะนำชุดการเรียน (มาไขมากขึ้นนั้น เป็นที่น่าสังเกตุว่า วรณี วงษ์ศรีภูมิเทศ (2516 : บทคัดย่อ) พบว่าการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนพาณิชย์การของเอกชน ยังคงใช้การอธิบายและยกตัวอย่างและสอนให้รู้จักแก้ปัญหาเท่านั้น

6.7 เป็นที่น่าสังเกตุว่าข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกันว่าเป็นแนวโน้มในช่วงปี พ.ศ. 2526 ถึง 2536 ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอนและจะเป็นแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Center) ซึ่งการเรียนการสอนในปี พ.ศ. 2525 ตามที่ ศิริชัย ชินะตั้งกูร และเกษร สิทธิภูประเสริฐ (2525 : 25-26) พบคือส่วนมากการเรียนการสอนยังคงเน้นที่ตัวครูและมุ่งถ่ายทอดประสบการณ์ออกมาดีกว่าการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง หลักสูตรและการสอนส่วนใหญ่เป็นภาคทฤษฎี และถึงแม้ว่าในหลักสูตรอาชีวศึกษามุ่งให้เรียนรู้จากของจริงหรือประสบการณ์ตรงแต่ในการปฏิบัติจริงยังเป็นการสาธิตให้ดูมากกว่าการทดลองปฏิบัติจริง

7. คุณภาพของนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

7.1 เป้าหมายของการจัดอาชีวศึกษาคือการทำให้คนสามารถทำได้ ซึ่งหมายถึงจะต้องทำเป็น คิดเป็น ทั้งคิดเตรียมงาน คิดราคาและคิดได้ว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถทำงานได้เสร็จทันเวลาและถูกต้องตามกำหนดขนาด และได้คุณภาพ (บุญชูศักดิ์ ใจจงกิจ 2525 : 30) ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มที่ว่าตลาดแรงงานต้องการผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีความรับผิดชอบหน้าที่การงาน และมีความคิดสร้างสรรค์สูงเป็นประการสำคัญ และพบว่านายจ้างมีความเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาสามารถปฏิบัติงานวิชาชีพได้ดี (ศศิธร สิงหละชาติ 2522 : 102)

7.2 จากการติดตามผลการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน โดยคณาจารย์ แผนกวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2520 : 1-15 อ้างจาก ฝ่ายแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2525 : 186) พบว่า มีผู้ว่างงานในปี พ.ศ. 2513 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.82 ในปี พ.ศ. 2517 มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.06 มีผู้ไปประกอบอาชีพไม่ตรงตามสาขาที่เรียนมาในปี พ.ศ. 2515 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.90 และในปี พ.ศ. 2518 มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.54 และสุภา ภูรินล (2516 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา แผนกพาณิชยการ มีความต้องการศึกษาต่อเป็นส่วนมาก ถึงร้อยละ 81.33 โดยประสงค์จะศึกษาต่อในวิทยาลัยการพาณิชยของรัฐบาลมากที่สุด โดยวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพและมหาวิทยาลัยรองลงมา ซึ่งได้แก่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นอันดับแรก ดังนั้นจึงคาดว่าจะมีแนวโน้มในช่วงปี พ.ศ. 2526 ว่านักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะว่างงานเป็นอัตราสูงและยังคงมุ่งเรียนต่อระดับอุดมศึกษาและสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 นี้ จะมีผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพทุกสาขาประมาณ 688,200 คน ซึ่งจะมีจำนวน

ผู้ต้องการเรียนต่อประมาณร้อยละ 55 และผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 83 ของ
 ที่เหลือจะสามารถหางานทำได้ และประมาณการผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาหลักสูตร
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทุกสาขาวิชา มีทั้งสิ้น 158,800 คน ซึ่งจะมีจำนวน
 ผู้ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปประมาณร้อยละ 18 แล้วผู้สำเร็จการศึกษา
 ประมาณร้อยละ 56 ของจำนวนผู้สำเร็จจะสามารถหางานทำได้ ซึ่งแสดงว่า
 ผู้จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จะว่างงานมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษา
 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

7.3 รวมทั้งยังมีแนวโน้มที่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชน
 อาชีวศึกษาจะเข้าร่วมในสหภาพแรงงานต่าง ๆ มากขึ้นด้วย ซึ่งจะช่วยให้สัมผล
 ประโยชน์ของสมาชิก และพบว่ามีแนวโน้มที่นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
 จะเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์โดยจะนำผลการประพฤติกฎปฏิบัติตนมา
 พิจารณาในการประเมินผลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับที่สุรินทร์ เศรษฐมานิต
 (2526 : 79) เสนอไว้ว่าการมีบทบาทตอบสนองความต้องการของสังคม
 การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน ครูและนักเรียนเป็นการสร้าง
 ภาพพจน์และความเข้าใจอันดีต่อสังคม นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มที่จะมีการรณรงค์
 แก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ซึ่ง
 สอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2525 : 49) เสนอ
 ว่าควรมีการจัดประชุมผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหานักเรียน
 ทะเลาะวิวาทกัน

7.4 พบว่าเป็นไปได้ค่อนข้างมากที่ตลาดแรงงานจะพิจารณาผู้สำเร็จ
 การศึกษาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ที่มีความรู้ภาคทฤษฎีมากกว่าภาค
 ปฏิบัติซึ่งแนวโน้มนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบที่ว่า เป็นไปได้ที่หลักสูตรอาชีวศึกษา
 จะเน้นทักษะภาคปฏิบัติให้มากขึ้น

7.5 สำหรับข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน
 ที่น่าสังเกตประการหนึ่งคือ นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่มีความประพฤติดี
 เท่านั้นที่จะถูกคัดเลือกให้เรียนในโรงเรียน โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย

ให้ความเห็นแตกต่างกันไป เช่น วีรวัฒน์ วรรณศิริ ให้เหตุผลว่า โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษามีลักษณะเป็นธุรกิจด้วย จึงมีความต้องการรับนักเรียนจำนวนมาก และ ประวิช รัตนเพียร ให้เหตุผลว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาควรให้การศึกษแก่นักเรียนที่ไม่มีที่เรียนด้วย ในขณะที่ นัทธี พุคยาภรณ์ และประชา เดชวัต ให้เหตุผลว่ามี โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะเลี้ยงไม่รับนักเรียนที่มีความประพฤติไม่ดีเข้ามาเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ในการวางนโยบายทั้ง โดยส่วนรวมหรือโดยเฉพาะในการจัดการศึกษาเอกชนอาชีวศึกษา เพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายยิ่งขึ้น

1.1 จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการแรงงานที่ว่างงานในประเทศทั้งทางด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางเกษตรกรรม งานก่อสร้าง งานด้านการตลาดและการขายมีแนวโน้มจะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น และ ความต้องการแรงงานไทยในต่างประเทศยังคงมีมากอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ. 2536 ประกอบกับการเติบโตอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ คาดว่าจะทำให้วิชาการทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาททั้งทางตรงและทางอ้อมใน งานด้านต่าง ๆ และเป็นไปได้มากที่อาชีพทางด้านอุตสาหกรรมและอาชีพทางการจัดการจะแยกเป็นสาขาวิชาชีพเฉพาะมากขึ้นด้วย

ดังนั้นรัฐควรทำการศึกษาค้นคว้าความต้องการแรงงานอาชีวศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ตลอดจนจำนวนกำลังคนที่ต้องการภายในประเทศและต่างประเทศที่จะเป็นตลาดแรงงานของไทยทั้งในช่วงระยะสั้นและระยะยาวอย่างละเอียดโดยให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งของรัฐเป็นผู้จัดทำดังกล่าว เพื่อให้การผลิตและการพัฒนา กำลังคนสายอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสมและช่วยบรรเทาปัญหาการว่างงานภายในประเทศ

1.2 จากข้อค้นพบที่ว่า เป็นไปได้มากที่ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จะทำให้ต่างประเทศที่เป็นตลาดแรงงานของไทยต้องการแรงงานระดับช่างฝีมือ มากกว่าแรงงานไม่มีฝีมือและมีแนวโน้มที่จะหันไปจ้างแรงงานจากประเทศอื่น ๆ เช่น ฟิลิปปินส์ เกาหลี เป็นต้น หรือมีฉะนั้นก็จะเริ่มสร้างแรงงานของตนเองทดแทน แรงงานจากประเทศอื่น

ดังนั้นรัฐจึงควรมุ่งส่งเสริมแรงงานประเภทฝีมือไปทำงานที่ต่างประเทศ ให้มากขึ้น โดยเพิ่มหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ฝึกแรงงานไม่มีฝีมือ ให้เป็นแรงงาน ฝีมือในสาขา ที่ประเทศต่าง ๆ เหล่านั้นต้องการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพโดย ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานในช่วงปี พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ. 2536 และสอดคล้องกับความต้องการแรงงานส่วนรวม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการว่างงานหรืออื่น ๆ

1.3 จากข้อค้นพบว่าจากทรัพยากร ธรรมชาติและพื้นฐานทาง เศรษฐกรรม จะเป็นตัวกำหนดให้มีการประกอบอาชีพในลักษณะการรวมทุนเป็น กิจกรรมขนาดกลางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยวิชาชีพพร้อม ๆ ไปด้วยกับการ จัดการ ดังนั้นจึงต้องการแรงงานที่มีทั้งฝีมือ เทคโนโลยีเฉพาะและความสามารถ ในทางบริหารไปพร้อม ๆ กันในตัวคนเดียว

ดังนั้นรัฐจึงควรเสริมวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ การค้า และการ จัดการ เข้าไปในหลักสูตรด้วย เพื่อให้แรงงานสามารถประกอบอาชีพอิสระ ส่วน บุคคลได้ และควรส่งเสริมให้ภาคธุรกิจการเงินให้การสนับสนุนธุรกิจขนาดย่อม ให้มากขึ้น

1.4 จากข้อค้นพบที่ว่าสภาพเศรษฐกิจและเทคโนโลยีจะทำให้คน ต้องทำงานตรงกับสาขาวิชาชีพที่เรียนมา และรัฐเองก็มุ่งเพิ่มคุณภาพของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นมากกว่ามุ่งเพิ่มปริมาณโดยจัดอาชีวศึกษา ให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับเหตุการณ์และสภาพการประกอบของท้องถิ่น ซึ่งจะ บรรเทาปัญหาการว่างงานได้

ทางแก่วิธีหนึ่งคือ รัฐควรให้เอกชนที่มีฐานมาจากกลุ่มวิชาชีพกับนายจ้าง หรือนักลงทุน เป็นผู้จ้กอาชีวศึกษาซึ่งสามารถจัดการฝึกหัดงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในแต่ละท้องถิ่นหรือในระดับประเทศและให้สำเร็จ การศึกษาได้ทำงานตรงกับสาขาวิชาชีพที่เรียนมาได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีรัฐเป็น ผู้ช่วยเหลือให้การศึกษากลับไปอย่างสมบูรณ์

1.5 จากข้อค้นพบที่ว่ารัฐจะให้นักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีโอกาสได้เข้าฝึกงานในสถานประกอบการของ เอกชนที่ได้มาตรฐานหรือรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น รวมทั้งรัฐจะจัดให้มีคณะกรรมการกลางวัดผลและประเมินผลความรู้ ความสามารถของนักเรียนอาชีวศึกษาและช่างฝีมือทั่วไปตลอดจนประชาสัมพันธ์สาขาวิชาชีพ ที่ตลาดแรงงานต้องการ

ดังนั้นรัฐควรจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงาน ของรัฐ โรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชน และสถานประกอบการของเอกชน เพื่อ มีหน้าที่ในการวางแผน จัดสรรและควบคุมมาตรฐานของนักเรียนอาชีวศึกษาและ ช่างฝีมือทั่วไปดังกล่าว และสามารถให้ช่างฝีมือหรือนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ไปแล้วสามารถกลับมาเพื่อปรับความรู้ความสามารถให้เข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตามสถานประกอบการต่าง ๆ ได้

1.6 จากข้อค้นพบที่แสดงว่ารัฐจะเร่งเพิ่มครูอาชีวศึกษาทั้งในค่าน ปริมาณและคุณภาพ

รัฐควรเตรียมผลิตครูอาชีวศึกษาในสาขาต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการ แรงงานที่วางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อจะได้อบรมนักเรียนได้ทันออกไป ประกอบอาชีพให้ตรงกับที่มีความต้องการแรงงานในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เมื่อ สาขาวิชาชีพใดเป็นที่ต้องการน้อยลงก็นำครูไปอบรมใหม่หรือสับเปลี่ยนไปทำ หน้าที่อื่น

1.7 จากข้อค้นพบที่ว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะลงทุนมากขึ้น ในด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนและครูผู้เชี่ยวชาญ

ดังนั้นรัฐจึงควรทบทวนปัญหาที่ทำให้เอกชนสามารถจัดการศึกษาให้
คุณภาพและเหมาะสมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น เช่น ปัญหาการลดหย่อนภาษี
เช่าของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

1.8 จากข้อค้นพบที่ว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะเพิ่มจำนวน
มากขึ้นและยังคงมีโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจำนวนหนึ่งที่ยังคงไม่พร้อมในการ
ให้การศึกษามีคุณภาพแก่นักเรียนแต่เปิดเพื่อให้กิจการโรงเรียนคงสภาพอยู่ได้
เท่านั้น

ดังนั้นรัฐจึงควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการที่จะส่งเสริมให้เอกชน
เข้ามาช่วยจัดอาชีวศึกษาให้แน่ชัดและละเอียดว่าจะให้เอกชนจัดในสาขาวิชาชีพ
ใดและจำนวนเท่าใด เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์อาชีวศึกษาของประเทศ
ตลอดจนสำรวจอัตรากำลังและงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนว่าเหมาะสมกับปริมาณโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่จะเพิ่มขึ้นและปริมาณงาน
หรือไม่ เพื่อที่จะกำหนดสภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้
เหมาะสมกับภาระหน้าที่อันจะนำไปสู่แผนดำเนินการในการที่จะควบคุมดูแลและ
ส่งเสริมโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาให้จัดการศึกษาได้ดีกว่าหรือเท่าเทียม
สถานศึกษาของรัฐ ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐในการจัดอาชีวศึกษาได้เป็น
อย่างดี

1.9 จากผลการวิจัยที่ว่า เป็นไปได้ไม่น้อยที่ครูโรงเรียนจะหมุนเวียน
กลับไปรับการอบรมในสถานประกอบการเป็นช่วงเวลาหนึ่ง

ในหลักการแล้วผู้ที่มาเป็นอาจารย์ควรจะได้รับประสบการณ์ทาง
อุตสาหกรรมบ้าง จึงจะมีคุณสมบัติเหมาะสม (สำเร็จ ประเสริฐสุข และมนตรี
มีลำไย 2526 : 34) ดังนั้นรัฐจึงควรส่งเสริมให้ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ได้พัฒนาการเรียนการสอนโดยการให้ทุนหรือร่วมมือกับโรงเรียนเอกชนศึกษาให้ทุน
ไปทำงานต่างประเทศ หรือไปรับการอบรมตามโรงงานต่าง ๆ ภายในประเทศ
ในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อน เป็นหลักสูตรสั้น ๆ ซึ่งถ้าสำเร็จหลักสูตรแล้วควรมีการ
ปรับขึ้นเงินเดือนขึ้นด้วย เพื่อเป็นแรงจูงใจและทดแทนรายได้จากการสอนพิเศษใน
ภาคฤดูร้อน

1.10 จากผลการวิจัยที่ว่าคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการได้แก่ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ทำงานและมีความคิดสร้างสรรค์

ดังนั้น ในการประเมินผลการเรียนควรพิจารณาอุปนิสัยในการทำงานควบคู่ไปกับผลผลิตทุกครั้ง โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลให้ชัดเจน

1.11 จากผลการวิจัยที่ว่าผู้สำเร็จจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษายังคงว่างงานและศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เป็นอัตราสูง

ดังนั้นรัฐจึงควรจัดอาชีวศึกษาที่มีความคล่องตัวสูง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้สอดคล้องกับความต้องการของตนเองและตลาดแรงงาน ส่งเสริมให้สามารถศึกษาต่อในสถาบันที่สามารถศึกษาคด้วยตนเองพร้อม ๆ กับการทำงานได้ เช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นต้น เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถเพิ่มวุฒิให้ตนเองและปรับความรู้ความสามารถให้เข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

✓ 2.1 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับความต้องการแรงงานสายอาชีวศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับสาขาวิชา ระดับการศึกษาและกำลังคนที่ต้องการทั้งระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งจะ เป็นประโยชน์มากในการวางแผนการจัดอาชีวศึกษาของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

✓ 2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาในอนาคตโดยใช้เทคนิคอื่น ๆ เช่น การกะประมาณแนวโน้ม (Trend: Extrapolation) การสร้างภาพจินตนาการ (Scenario Forecasting) การพยากรณ์ด้วยตารางมิติ (Matrix Forecasting) หรือ การจำลองเหตุการณ์ในอนาคต (Simulation) เป็นต้น เพื่อจะได้ทำนายผลการวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบและเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

✓ 2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มการจัดการศึกษาเอกชนในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับอนุบาล หรือ ระดับอุดมศึกษา เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนนโยบายในระดับนั้น ๆ และเป็นประโยชน์ในการวางแผนการศึกษาโดยส่วนรวม